

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

DNS/WI/606/356/1111

Warszawa, dnia 18 listopada 2011 r.

Do: Podmioty dominujące względem krajowych zakładów ubezpieczeń i krajowych zakładów reasekuracji

Komisja Nadzoru Finansowego, zwana dalej „organem nadzoru” lub „KNF”, uprzejmie przypomina, że zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 11 poz. 66 z późn. zm., dalej „Ustawa”) podmiot, który zamierza zbyć bezpośrednio lub pośrednio akcje lub prawa z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń, ma obowiązek każdorazowo powiadomić o **zamiarze** ich zbycia organ nadzoru nie później niż 14 dni przed planowanym zbyciem, jeżeli w wyniku zbycia:

- 1) jego udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu lub w kapitale zakładowym spadłby odpowiednio poniżej 10%, 20%, jednej trzeciej, 50% lub
- 2) zakład ubezpieczeń przestałby być jego podmiotem zależnym.

Powołana wyżej norma prawna precyzuje jedynie minimalny termin, jaki winien być zachowany w ramach obowiązku informacyjnego względem organu nadzoru przez strategicznego inwestora zakładu ubezpieczeń. Niemniej, przy ocenie prawidłowego wywiązywania się z przedmiotowego obowiązku nie można tracić z pola widzenia także konieczności zapewnienia przez strategicznych akcjonariuszy/udziałowców krajowych zakładów ubezpieczeń zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania tymi instytucjami. W tym kontekście, a także przy uwzględnieniu wymogów ciągłego nadzoru ostrożnościowego sprawowanego przez KNF nad zakładami ubezpieczeń, organ nadzoru stoi na stanowisku, że pożądane byłoby, aby zamiar zbycia akcji lub praw z akcji zakładu ubezpieczeń był zgłaszany niezwłocznie. Organ nadzoru postrzega jako niedopuszczalną sytuację, w której uzyskuje informację o planowanym zbyciu krajowego zakładu ubezpieczeń z mediów, równocześnie z opinią publiczną.

W przypadku zaistnienia sytuacji, w której akcjonariusz strategiczny zakładu ubezpieczeń podjął decyzję o sprzedaży posiadanych przez siebie akcji, lecz nie dokonał jeszcze wyboru nabywcy, celowe byłoby, aby organ nadzoru był powiadomiony o samym zamiarze zbycia akcji, natomiast informacja uzupełniająca na temat potencjalnego nabywcy powinna zostać przekazana niezwłocznie po jego ustaleniu. Wskazać należy, że zgodnie z pkt 7 preambuły do Dyrektywy 2007/44/WE „(...) Współpraca między potencjalnym nabywcą a właściwymi organami powinna zatem trwać przez cały okres oceny. Regularne kontakty między potencjalnym nabywcą i właściwym organem instytucji regulowanej, której akcji dotyczy planowane nabycie, mogą rozpocząć się także przed oficjalnym powiadomieniem.” Zdaniem KNF ten postulat należy również odnosić do współpracy pomiędzy zbywcą akcji a organem nadzoru.

Niedopełnienie obowiązku informowania organu nadzoru o zamiarze zbycia akcji lub praw z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń stanowi naruszenie przepisów prawa i może być kwalifikowane jako działanie negatywnie wpływające na zakład ubezpieczeń, a w konsekwencji negatywnie rzutować na ocenę rękojmi inwestora w zakresie wykonywania praw i obowiązków w sposób należycie zabezpieczający interesy ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia w sytuacji, gdyby zamierzał on w późniejszym czasie nabyć akcje lub prawa z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń.

Jednocześnie KNF zwraca uwagę na zasadność uwzględnienia już na etapie wyboru potencjalnego kontrahenta spełniania przez niego kryteriów określonych w art. 35h Ustawy. W przeciwnym razie zbywca naraża się na ryzyko znacznego wydłużenia procesu sprzedaży akcji w sytuacji zgłoszenia sprzeciwu przez organ nadzoru i konieczności znalezienia innego nabywcy niż pierwotnie wybrany. Zwłoka taka może okazać się niekorzystna nie tylko dla zbywającego akcje zakładu ubezpieczeń, ale też dla samego zakładu ubezpieczeń, co oczywiście wymagałoby podjęcia odpowiednich działań nadzoru.

Organ nadzoru zwraca także uwagę, że „wychodzenie” z inwestycji poprzez sprzedaż pakietów akcji w zakładach ubezpieczeń podlegająca nadzorowi KNF z mocy art. 35 i n. Ustawy, bez względu na przyczyny (np. w związku z żądaniami nadzoru macierzystego lub Komisji Europejskiej) nie powinno przebiegać w sposób, który mógłby zagrażać wypłacalności zakładu ubezpieczeń lub też efektywnemu sprawowaniu nadzoru nad zakładem ubezpieczeń przez KNF. Odpowiednio wczesne konsultowanie z organem nadzoru zamierzonej drogi „wyjścia” z inwestycji powinno zapewnić uwzględnienie, by proces zmian właścicielskich i wynikające z niego przejmowanie kontroli nad zarządzaniem zakładem ubezpieczeń przebiegały płynnie i bez zagrożenia dla zakładu ubezpieczeń, a w szczególności istotnych w tym kontekście interesów jego pozostałych, mniejszościowych akcjonariuszy. Dążenie do maksymalizacji uzyskiwanej ceny nie może następować kosztem zwiększenia ryzyka dla bezpiecznego i stabilnego działania zakładu ubezpieczeń, jak również kosztem efektywnego sprawowania nadzoru przez KNF.

Podkreślić należy, że wszelkie informacje uzyskiwane przez organ nadzoru w związku z realizacją obowiązków nadzorczych, w tym również dotyczące planowanej sprzedaży polskich zakładów ubezpieczeń, stanowią tajemnicę zawodową nadzoru ubezpieczeń i są chronione przed udostępnieniem osobom niepowołanym.

7
poważem
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Andrzej Jakubiak